

BŮH LÁSKA JEST

28.4.2024, Kamil Vystavěl

1. list Janův 4,14-18: *A my jsme spatřili a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby byl Spasitelem světa. Kdo vyzná, že Ježíš je Syn Boží, v tom zůstává Bůh a on v Bohu. Také my jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věříme v ni. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm. V tom jeho láska k nám dosáhla cíle, že máme plnou jistotu pro den soudu - neboť jaký je on, takoví jsme i my v tomto světě. Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce.*

Dnešní biblický oddíl jsem rozdělil na 3 části. A postupně se budeme zabývat jednou po druhé. První část by mohla být nazvána politická či veřejná.

1. Zachránce můj je zachránce světa

Římské úřady v prvním století našeho letopočtu učily všechny občany říše říkat, že spasitelem světa je římský císař. Křesťané se odvažovali říkat i psát, že Spasitelem a Božím synem je někdo jiný než mocný pan císař, totiž ukřižovaný židovský učitel Ježíš z Nazareta.

Na začátku dnešního oddílu čteme: *My jsme uvěřili a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby byl spasitelem, aby byl zachránce světa.* Toho světa, ve kterém lidé trpí nadvahou a pachtí se se závratným nadbytkem majetku. Toho světa, ve kterém jedna mocnost druhé hrozí použitím jaderných zbraní. Toho světa, kde se lež a dluh pokládají za efektivní prostředky ke zvyšování vlivu či zisku. Do složitého, zamotaného, temného světa poslal Otec svého Syna, aby svět osvětlil, aby rozmotal to nesmírně složité klubko dobrých a zlých úmyslů i dějů.

Žijeme v době individualismu a někdo si myslí, že Ježíš a jeho spása se týkají mne, tebe, jednotlivých lidí, našich osobních životů, lidské duše, avšak netýká se zase tak moc lidské společnosti a jejích institucí, netýká se podnikového či státního hospodářství, netýká se ani mezinárodních vztahů. Pokud by tomu tak bylo, pokud by se spása dotýkala pouze jednotlivců, individuí a nikoli naší společnosti, pak bychom patrně v Bibli měli něco jako: ... *Otec poslal Syna, aby byl spasitelem* několika lidí, aby byl mým zachránce. Ve skutečnosti se tam píše: ... *Otec poslal Syna, aby byl spasitelem světa, aby zachránil celý svět: nejen jednotlivce, ale také jeho/její rodinu, také rozličné skupiny, které ve svém životě utváříme, také lidské národy.*

Otec poslal Syna, aby ukázal pravidla a principy, podle kterých mohou a mají žít jednotlivci a jejich rodiny, podniky a města, státy a celé mezinárodní společenství. Spasitel světa má hodně co říci k našemu politickému počínání, ke kultuře našich firem, úřadů a škol. A my jakožto křesťané máme spoustu příležitostí vyznávat ve svých úřadech, ve svých firmách a školách toho, komu věříme. Tam všude totiž máme Ježíšovy principy a pravidla vyznávat, ctít a přiměřeně uplatňovat. Jan píše: *Bůh poslal svého Syna, aby byl spasitelem světa. A každý, kdo vyzná, že Ježíš je Syn Boží, v tom zůstává Bůh a on v Bohu.* Můžeme vyznávat a zároveň můžeme svět přiblížit k Bohu, tím, že Boží principy budeme uplatňovat a vyznávat ve světě, v němž žijeme a pracujeme.

Konec části veřejné a začátek části druhé – principiální.

2. Princip lásky

Také my jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věříme v ni. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.

Říká se tu, že Bůh je k nám nakloněn, příznivě nakloněn, chová k lidem a ke světu lásku. (Pokud by se někdo ptal, jak ta jeho náklonnost a láska konkrétně vypadá, toho by Jan odkázal na Ježíšův příběh, v němž se Boží láska k lidem projevuje mnoha různými a zřetelnými způsoby - viz např.: 1J 4,8.) A tato jeho náklonnost je podmanivá. Když ji někdo zakusí, stává se, že si ji oblíbí, že jí uvěří a začne na ni stavět svoje já, svůj život, svoje rozhodování a slova.

Na biblické hodině jsme uvažovali, jak popsat ty věci, které se slovem láska na tomto místě Písma označují. Jestliže Bůh k nám má lásku, jestliže Bůh je láska, znamená to snad, že nás objímá a pusinkuje jako to dělají zamilovaní lidé? Ne. Boží láska znamená něco jiného. Spíše je to snaha porozumět, proč druhý dělá to, co dělá. Je to tolerance vůči individuálním zvláštnostem. Je to čin ve prospěch toho, kdo potřebuje zastání. Je to ochota odpustit prastarý dluh, který z bratrů mnoho let dělal cizince. Je to uctivost, která vnímá hodnotu mne i Tebe a tím otevírá důvěru.

... *A kdo v lásce zůstává, v Bohu zůstává a Bůh v něm.* Bůh není daleko, není vysoko v nebesích. Bůh je zde, je přítomen, jeho láska, jeho uctivost, jeho porozumění, jeho odpuštění je mezi námi. Bůh zůstává tam, kde lidé ve vzájemné úctě a porozumění zůstávají. Bůh je ve světě a my jeho přítomnost můžeme jeden druhému darovat, předávat, šířit. A může se stát, že někdo další díky tomu pozná Boží lásku, a také v ni uvěří a také vsadí na její záchrannou moc.

Konečně je tu třetí část, část osobnostní.

3. Jisté sebevědomí

V tom jeho láska k nám dosáhla cíle, že máme plnou jistotu pro den soudu - neboť jaký je on, takoví jsme i my v tomto světě. Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce.

V tomto oddílu čteme, že Bůh má s lidmi pozoruhodný plán a cíl: cílem je, abychom měli plnou jistotu pro den soudu, plnou důvěru pro den, kdy se setkáme tváří v tvář s Hospodinem. Cílem je přijmout plnou jistotu, plnou důvěru a zbavit se veškerého strachu. Hospodin chce, abychom si vnitřně byli jistí sami sebou – nyní a také na soudu.

Málokdo bývá účastníkem nějakého soudního řízení, ale všelijakých neformálních soudů a posuzování zažíváme v životě spousty. Posudky od lidí pak bývají velmi rozmanité, někomu se zalíbíme a má o nás dobré mínění, jiní si o nás myslí své, ale snaží se nedávat to příliš najevo. Stává se též, že někdo na mě hledí povýšeně a povýšeně se také vůči mě chová.

Jak takové lidské soudy na svoji osobu snášíte? Projevy sympatie bývají asi celkem fajn. Zato účinky lidského odsuzování a znevažování se podobají účinkům jedu. Před chvílí byla řeč o principu lásky a tento princip vřele doporučuje, abychom své soudy a posudky o druhých lidech nijak zvlášť nepěstovali a raději je přenechávali Bohu (viz např. Galatským 6,4).

Božím cílem je, abychom se přestali bát, abychom se přestali obávat trestu. Bůh chce, abychom se přestali strachovat toho, že někdo si naše počínání proklepne, spočítá a že to s námi špatně dopadne. *Láska nezná strach, dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka,* píše se v Písmu a přesnější překlad zní takto: *dokonalá láska strach zahání, vždyť strach počítá s trestem.*¹ A Božím záměrem je, abychom se už nebáli, abychom se přestali bát – toho, co si o nás kdo pomyslí a především abychom se přestali obávat Boha, který je láska a jistota a přijetí teď, zítra, za rok a také na posledním soudu.

Závěr

Můžeme tedy beze strachu lásku přijímat. A můžeme také bez obav lásku dávat, protože naše jistota, naše sebe-vědomí a náš cíl je milující a odpouštějící Soudce, Otec, který poslal Syna, aby zachránil svět a mne a Tebe. Beze strachu můžeme vnášet lásku a úctu do všech svých vztahů i do veřejného prostoru tak, aby Boží principy, aby Bůh sám zůstával v nás a ve světě, který tak moc potřebuje spásu.

1 Překlad dle Angelo Scarano: Listy Janovy. Český ekumenický překlad k NZ. Praha 2020. S. 80, komentář k verši 4,18.